BELANG VAN BEEK

Gewoon, gezónd versjtand.

Voorzitter,

Allereerst complimenten aan de wethouder en de ambtelijke organisatie, de begroting krijgt zichtbaar steeds meer realiteitswaarde. Knelpunten worden duidelijker benoemd en moeilijke problemen worden niet uit de weg gegaan. Dat waarderen wij.

Belang van Beek onderscheidt bij deze begroting het jaar 2027 en de jaren daarna.

Voor 2027 ligt er een sluitende begroting. De systematiek sluit aan bij voorgaande jaren en noodzakelijke investeringen kunnen doorgaan.

In de commissievergadering is expliciet besproken dat circa 40 miljoen euro aan nog niet gevoteerde investeringen in aanmerking komt voor temporisering. In het voorjaar van 2027 vindt hierover een afzonderlijke afweging plaats, als onderdeel van de aanpak van de toekomstige tekorten. Dat is een belangrijk verschil met de vorige begrotingsbehandeling. Toen ondertekenden wij de motie voor een investeringsplan en vermindering van het investeringsvolume. Die motie werd verworpen. Daarmee bleef het onverantwoord hoge investeringsvolume overeind en konden wij niet instemmen met de begroting 2026. Nu blijft er ruimte om daadwerkelijk bij te sturen. Daarom kan Belang van Beek nu wel instemmen met de begroting 2027.

Ook is in de commissievergadering raadsbreed aangegeven dat verbetering van het openbaar vervoer binnenkort op de agenda komt. Belang van Beek hecht er daarbij waarde aan de praktische bereikbaarheid van alle kernen: vervoer van en naar school, werk, zorg en voorzieningen, op tijden waarop inwoners dat nodig hebben.

Ook het Asta Theater verdient aandacht. De gemeente heeft geïnvesteerd in klimaatbeheersing en horecavoorzieningen. Tegelijkertijd heeft Stichting Asta Theater nog een gemeentelijke lening voor de lichtinstallatie. Voor deze lening van 135.800 euro is inmiddels een volledige voorziening gevormd, terwijl de schuld voor de stichting blijft bestaan.

Daarom dienen wij de motie ‘Onderzoek overname lichtinstallatie Stichting Asta Theater’ in.

Het dictum van de motie kent het volgende verzoek aan het college:

1. In overleg met Stichting Asta Theater te onderzoeken of en onder welke voorwaarden de gemeente de lichtinstallatie van de stichting kan overnemen.
2. Inzichtelijk te maken in hoeverre hiermee de voor de exploitatie noodzakelijke installaties in gemeentelijk eigendom kunnen worden samengebracht en de schuldenlast van de stichting kan worden verminderd of beëindigd, door verrekening met de overnamesom en eventueel aanvullende kwijtschelding.
3. De raad over de uitkomsten te informeren en, indien het onderzoek daartoe aanleiding geeft, een voorstel ter besluitvorming voor te leggen.

Onze instemming met 2027 neemt de zorgen over de latere jaren niet weg. Het ravijn is kleiner geworden, maar nog steeds aanwezig. Dat komt deels door hogere landelijke bijdragen, maar ook doordat inwoners meer betalen. Zo verdubbelt de rioolheffing in enkele jaren.

Wij waarderen dat de wethouder de mogelijkheden voor kwijtschelding met BsGW heeft besproken. De conclusie dat de reguliere regeling nauwelijks uitkomst biedt, lost het probleem voor kwetsbare woningeigenaren echter niet op. Overwaarde betaalt de maandelijkse rekeningen niet.

Het voorjaarstraject moet daarom ook gaan over betaalbaarheid en passende ondersteuning voor alle inwoners die tussen wal en schip dreigen te vallen.

Daarbij wil Belang van Beek ook opnieuw aandacht vragen voor de btw-systematiek. Via de rioolheffing wordt het btw-deel verhaald, terwijl de compensatie beschikbaar komt voor algemene uitgaven. Dat vinden wij onvoldoende transparant. Een verschuiving naar de OZB verdient wat Belang van Beek betreft onderzoek, met inzicht in de gevolgen voor huishoudens én bedrijven.

De schuldontwikkeling van de Gemeente blijft zorgwekkend. Eind 2030 gaat het om ruim 100 miljoen euro aan leningen. Dat is voor Beek naar onze overtuiging veel te veel. De financiële ratio's bevestigen die zorg. Rente en aflossingen leggen langdurig beslag op middelen die ook nodig zijn voor inwoners, verenigingen en voorzieningen.

Het voorjaarstraject moet daarom leiden tot echte keuzes: prioriteren, temporiseren en waar nodig versoberen. Wij kunnen niet nu verplichtingen opstapelen en de zwaarste gevolgen doorschuiven naar een volgende generatie.

Ook onzekere ramingen moeten worden herzien. De jaarlijkse energiebesparing van 218.000 euro is nog onvoldoende onderbouwd. En bij de jeugdzorg worden blijvend hogere tarieven en uitvoeringskosten beschreven, terwijl de geraamde totale kosten vanaf 2028 dalen. Ook dat verdient een realistische herbeoordeling.

Voorzitter, Wij zien uit naar een constructieve discussie over de begroting 2028 en verder. Onze eerdere woorden blijven gelden: "We kunnen niet akkoord gaan met het aangaan van verplichtingen waarvan we weten dat ze in de toekomst niet gedragen kunnen worden." Wij stemmen in met de begroting 2027, in het vertrouwen dat de resterende investeringsagenda tijdig en wezenlijk wordt bijgesteld.

Onze inzet blijft: bezuinigen op stenen, niet op mensen.

Tot zover.